

Hariduse- ja Sotsiaalministeeriumi Teataja

Nr. 10.

31. juulil 1934.

Nr. 10.

Avalikkude algkoolide tunnikavade määrus.

Hariduseõunikkude ja koolinõunikkude tööjaotuse korraldus.

Hariduse- ja sotsiaalmin. Koolivalitsuse 1934. a. 20. juuli ringkiri nr. 31120 avalikkude keskkoolide võrgust väljaarvamise ja nende koolide sulgemise asjas.

Väljavõtte Jõuvankrite seaduse elluviimise määruste muutmise ja täiendamise määrusest.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi Koolivalitsuse 1934 a. 27. juuni ringkiri nr. 3757 õpilaste ekskursioonide asjas.

AMETLIK OSA.

Avalikkude algkoolide tunnikavade määrus.

RT 64 — 1934, 552.

Alus: Avalikkude algkoolide seaduse § 43 (RT 46 — 1931).

§ 1. Avalikkudes algkoolides hakkavad maksma 1934/1935 kooliaastast järgmised tunnikavad.

1. Eestikeelsed koolid.

Õppeained	M a a l						Kokku	L i n n a s						Kokku
	I	II	III	IV	V	VI		I	II	III	IV	V	VI	
1. Emakeel	8	8	8	7	6	6	43	8	8	8	7	5	5	41
2. Usuõpetus	2	2	2	2	2	2	12	2	2	2	2	2	2	12
3. Kodulugu	2	2	3	—	—	—	7	3	3	3	—	—	—	9
4. Matemaatika	6	6	6	5	5	5	33	5	5	6	5	5	5	31
5. Loodusõpetus ja tervishoid	—	—	—	4	4	4	12	—	—	—	4	4	3	11
6. Maateadus	—	—	—	2	2	2	6	—	—	—	2	2	2	6
7. Ajalugu jako- danikuõpetus	—	—	—	2	3	3	8	—	—	—	2	2	3	7
8. Joonistamine	2	2	2	2	2	2	12	2	2	2	2	2	2	12
9. Tööõpetus	2	2	2	2	2	2	12	2	2	2	2	4	4	16
10. Laulmine	2	2	2	2	2	2	12	2	2	2	2	2	2	12
11. Võimlemine	2	2	2	2	2	2	12	2	2	2	2	2	2	12
Kokku:	26	26	27	30	30	30	169	26	26	27	30	30	30	169

2. Muukeelsed koolid.

Õppeained	M a a l						Kokku	L i n n a s						Kokku
	I	II	III	IV	V	VI		I	II	III	IV	V	VI	
1. Emakeel	8	6	6	6	6	6	38	8	6	6	6	6	6	38
2. Usuõpetus	2	2	2	1	1	1	9	2	2	2	1	1	1	9
3. Kodulugu	3	2	3	—	—	—	8	3	2	3	—	—	—	8
4. Matemaatika	5	5	5	5	5	5	30	5	5	5	5	4	4	28
5. Loodusõpetus ja ter- vishoid	—	—	—	3	4	4	11	—	—	—	3	3	3	9
6. Maateadus	—	—	—	2	2	2	6	—	—	—	2	2	2	6
7. Ajalugu ja kodaniku- õpetus	—	—	—	2	2	2	6	—	—	—	2	2	2	6
8. Riigikeel	—	3	4	4	4	4	19	—	3	3	3	4	4	17
9. Joonista- tamine	2	2	2	1	1	1	9	2	2	2	2	1	1	10
10. Tööõpetus	2	2	2	2	2	2	12	2	2	2	2	4	4	16
11. Laulmine	2	2	2	2	2	2	12	2	2	2	2	2	2	12
12. Võimlemine	2	2	2	2	1	1	10	2	2	2	2	1	1	10
Kokku:	26	26	28	30	30	30	170	26	26	27	30	30	30	169

§ 2. Tunnitabelites (§ 1) nimetatud tööõpetuse tunnid ühendatakse kahe või rohkem tunni kaupa, kusjuures ühendatud tundidel töö toimub ka harilikul õppetundide vaheajal, kui töö iseloom seda nõuab. Linnades asuvates algkoolides võib rühmitada V ja VI klassi õpilasi tööõpetuse tundidel soo järgi või poolitada klasse, kui see vajalik õpilaste arvult, kuid selle läbi ei suurene riigi poolt tasutavate tundide arv; sel juhul on igal rühmal 2 tööõpetuse tundi nädalas. Ühis- koolides võib moodustada tööõpetuse tundidel V ja VI klassis õppiva- test tütarlastest ühe rühma ja poeglastest teise rühma, kui õpilaste arv seda võimaldab; sel juhul on igal rühmal linnas 4 ja maal 2 töö- õpetuse tundi nädalas.

§ 3. Võimlemise tunde võib poolitada ja korraldada võimle- mise harjutusi neli, resp. kaks korda nädalas pooltundide viisi. Ühis- koolides võib V ja VI klassis liita tütarlapse üheks ning poeglapse tei- seks rühmaks ja korraldada võimlemise harjutusi igale rühmale eraldi, kuid selle läbi ei tohi suureneda kooli tundide üldarv.

§ 4. Koolidel, kes Avalikkude algkoolide seaduse (RT 46 — 1931) § 42 alusel soovivad võtta tunnikavva võõrkeelt, tuleb küsida selleks luba maa- või linnakoolivalitsuste kaudu Hariduse- ja sotsiaal- ministriumilt enne sügisest õppetöö algust. Võõrkeelt võib õpetada

V ja VI klassis kummaski 3 tundi nädalas, vähendades selleks neis klassides tundide arvu teistes ainetes 3 tunni võrra. Võõrkeele õppimine on sunduslik kõigile õpilastele klassis, kui ta on lubatud võtta klassi tunnikavva.

§ 5. Esilolev määrus hakkab maksma 1. augustist 1934. Sest ajast kaotab maksvuse Määrus avalikkude algkoolide tunnikavade kohta (RT 51 — 1931).

Tallinnas, 5. juulil 1934. Nr. 3913.

Hariduse- ja sotsiaalminister N. K a n n.
Koolivalitsuse direktor P. M ä g r a k e n.

Haridusenõunikkude ja koolinõunikkude tööjaotuse korraldus.

A l u s: Õppe- ja kasvatusetöö ülevälve seaduse §§ 5, 6, 9, 12, 13 ja 23.
(RT — 59 1931.)

§ 1. Haridusenõunikkude tegevusepiirkonnaks on kogu riik ning nendele kuulub õppe- ja kasvatusetöö ülevälve teostamine kõikides õppe- ja kasvatuseasutistes ning Õppe- ja kasvatusetöö ülevälve seaduses tähendatud teiste ülesannete täitmine.

Haridusenõunikkude eriliseks ülesandeks on aga õppe- ja kasvatusetöö ülevälve teostamine kesk- ja kutsekoolides ning gümnaasiumides.

§ 2. Peale haridusenõunikkude teostavad õppe- ja kasvatusetöö ülevälvet kesk- ja kutsekoolides ning gümnaasiumides ministri teaduse ja kunsti osakonna, koolivalitsuse ning kutseoskuse osakonna direktorid ja koolivalitsuse abidirektor ning üksikute õppeainete õpetamise revideerimist ja nende ainete õppejõudude instrueerimist Õppe- ja kasvatusetöö ülevälve seaduse § 9 põhjal Hariduse- ja sotsiaalministri poolt volitatud kõrgemate õppeasutiste õppejõud ja eriteadlased.

§ 3. Kutsekoolide majapidamise, rõivaõmblemise, pesuõmblemise, kudumise, puutöö ja rautatöö õpetamise revideerimiseks ja nende õppeainete (alade) õppejõudude instrueerimiseks volitatakse vastavad õppejõud või eriteadlased vähemalt üheks õppeaastaks, kuna keskkoolide ja gümnaasiumide üksikute õppeainete ning kutsekoolide kõigi teiste õppeainete revideerimiseks ja nende ainete õppejõudude instrueerimiseks volitatakse vastavad õppejõud ja eriteadlased vastavalt ülesande ulatusele.

Tarbekorral volitatakse kutsekoolide nimetatud õppeainete revideerimiseks ja nende ainete õppejõudude instrueerimiseks õppejõude ja eriteadlasi ka lühemaks ajaks.

§ 4. Volitused vastavatele õppejõududele ja eriteadlastele õppeainete revideerimiseks ja nende ainete õppejõudude instrueerimiseks annab Hariduse- ja sotsiaalminister vastavalt ministeeriumi koolivalitsuse või kutseoskuse osakonna direktori ettepanekul.

§ 5. Volitatud õppejõud ja eriteadlased teostavad üksikute õppeainete õpetamise revideerimist ja nende õppeainete õppejõudude instrueerimist vastavalt ministeeriumi koolivalitsuse või kutseoskuse osakonna direktorilt saadud juhendite ja komandeerimise korralduste alusel.

§ 6. Volitatud õppejõud ja eriteadlased ei saa palka oma töö eest, kuid neile tasutakse päevarahad ja sõidukulud Ametisõitute tasu seaduse alusel vastavalt Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi koolivalitsuse või kutseoskuse osakonna krediitidest.

§ 7. Koolinõunikud teostavad õppe- ja kasvatusetöö ülevälvet neile määratud tegevusepiirkondades.

Koolinõunikude tegevusepiirkonnad ja asupaigad määrab Hariduse- ja sotsiaalminister ministeeriumi koolivalitsuse direktori ettepanekul.

Üks koolinõunik asub Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi koolivalitsuse juures ning tema tegevusepiirkond ja ülesanded määratakse eraldi käesoleva korralduse § 10 alusel.

§ 8. Koolinõunikude ülesandeks on õppe- ja kasvatusetöö ülevälve teostamine oma tegevusepiirkondades, kusjuures kesk- ja kutsekoolid ning gümnaasiumid ei kuulu koolinõunikude tegevusepiirkondadesse. Samuti ei kuulu koolinõunikude tegevusepiirkondadesse saksa ja juudi vähemusrahvuste kultuurvalitsuste valitsemisel olevad õppe- ja kasvatusesutised.

§ 9. Igal koolinõunikul on õigus tutvuneda õppe- ja kasvatusetööga ka tema tegevusepiirkonda mitte-kuuluvates õppe- ja kasvatusesutistes ning teatada oma tähelepanud Hariduse- ja sotsiaalministeeriumile.

Tarbekorral teeb Hariduse- ja sotsiaalminister vastavalt ministeeriumi koolivalitsuse või kutseoskuse osakonna direktori ettepanekul vastavatele koolinõunikudele ülesandeks teostada õppe- ja kasvatusetöö ülevälvet ka kesk- ja kutsekoolides, gümnaasiumides ning saksa ja juudi vähemusrahvuste kultuurvalitsuste valitsemisel olevates õppe- ja kasvatusesutistes.

§ 10. Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi koolivalitsuse juures asuva koolinõuniku ülesandeks on ministeeriumi koolivalitsuse poolt temale antud ülesannete täitmine ning õppe- ja kasvatusetöö ülevälve teostamine saksa ja juudi vähemusrahvuste kultuurvalitsuste valitsemisel olevates õppe- ja kasvatusesutistes.

§ 11. Käesolev korraldus hakkab maksma 1. augustist 1934. a. Tallinnas, 26. juulil 1934. a. Nr. 31164.

Hariduse- ja sotsiaalminister N. K a n n.
Koolivalitsuse direktori aset. Dr. A. N u t h.
Kutseoskuse osakonna direktor V. P ä t s.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi Koolivalitsuse 1934 a. 20. juuli ringkiri nr. 31120 maa- ja linnakoolivalitsustele, vähemusrahvuste kultuurvalitsustele, avalikkude keskkoolide võrku kuuluvate keskkoolide ülalpidajatele ning nende keskkoolide juhatajatele avalikkude keskkoolide võrgust väljaarvamise ja nende koolide sulgemise asjas.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi Koolivalitsus teatab, et Vabariigi Valitsuse s.a. 14. juuli otsusega*) on Avalikkude keskkoolide seaduse (RT 155/156 — 1922) § 15 põhjal arvatud välja avalikkude keskkoolide võrgust selle seaduse alusel töötavad keskkoolid (gümnaasiumid) ning Keskkoolide seaduse (RT 47 — 1934) II osa põhjal loetud need suletuks, arvates:

I klassid 1. augustist 1934, II klassid 1. augustist 1935, III klassid 1. augustist 1936, IV klassid 1. augustist 1937 ja V klassid 1. augustist 1938.

Ühtlasi teatab ministeeriumi Koolivalitsus, et see Vabariigi Valitsuse otsus käib nimet. keskkoolide nende klasside kohta, millised ei ole varem välja arvatud avalikkude keskkoolide võrgust.

Koolivalitsuse abidirektor A. Borkvell.
Abisekretär K. Michelson.

Väljavõte Jõuvankrite seaduse elluviimise määruste muutmise ja täiendamise määrusest.

RT 54 — 1934, 470.

§ 62. Peale eelmises (61) paragrahvis ette nähtud erandite keelust veoautodele reisijaid vedada, võivad ajutised maavalitsused veel välja anda ühekordseid vabaveo-lubasid veoautodele ning autobuse liinipidajatele, kui ka teistele autobusse omavatele isikutele, reisijate ja kauba ühes kaubasaatjatega veoks laatadele, näitustele sõiduks, turismi otstarbel ringsõiduks, laulupidudele sõiduks, väljasõitudeks ja muudeks sarnasteks otstarveteks.

Veoautodele ei anta ülaltähendatud lubasid kooliõpilaste veoks.

Välismaiste jõuvankritega sissesõitnud ekskursioonid ei vaja siseriiklikku reisijateveo luba.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi Koolivalitsuse 1934 a. 27. juuni ringkiri nr. 3757 maa- ning linnakoolivalitsustele, vähemusrahvuste kultuurvalitsustele ja koolide juhatajaile õpilaste ekskursioonide asjas.

Viimasel ajal, eriti aga käesoleva aasta kevadel on hoogu võtnud veoautode kasutamine väljasõitudeks. Kuigi väljasõidud veoautodel

*) Avaldatud RT 62 — 1934 art. 542.

on sagedasti lõppenud õnnetustega, on koolid sellest hoolimata ikkagi hakanud kasutama veoautosid ka õpilaste ekskursioonidel. Kahel juhul on see nüüd lõppenud väga kurvalt, nimelt auto ümberminemise puhul kannatasid ühel juhul tõsisemalt kolm õpilast, teisel juhul aga sai surma üks õpilane ja vigastada 13 õpilast. Need kaks juhtu näitavad, et veoautod ei ole kõlbulikud õpilaste veoks.

Et tulevikus vältida võimalikke autõnnetusi õpilastega, teeb HSM Koolivalitsus järgmised korraldused:

1. Koolidel on täiesti keelatud kasutada veoautosid õpilaste veoks ekskursioonidel ja teistel kooli poolt korraldatavail sõitudel.

2. Õpilaste vedu autobuseliini autobustel võib toimuda ekskursioonidel ainult tingimusel, kui õpilasi saadab tarvilik arv õppejõude.

3. Kui õpilaste ekskursiooni puhul on õpilaste veoks palgatud autobus, siis peab see täiesti vastama Jõuvankrite seaduse elluviimise määruses (RT 27 — 1933 ja RT 54 — 1934) reisijate autobusside kohta ettenähtud nõuetele, ja tal peab olema I liigi loaga ja küllaldaste kogemustega juht ning vastav arv õppejõude õpilaste saatjaiks.

4. Punkt 3. ettenähtud juhul ei tohi autobuse liikumise maksimumaalne kiirus ületada 40 km tunnis ja seda kiirust tuleb vastavalt vähendada juhtudel ning kohtades, kus maksvate määruste järgi on ette nähtud väiksem kiirus. Ka ei tohi autobussi mahutada rohkem õpilasi, kui on ruumi nende istumiseks istekohtadel. Liikumise kiiruse kohta on ekskursiooni juht kohustatud tegema autobuse juhile vastavaid hoiatusi enne liikumise algust, tarbekorral aga ka liikumise ajal.

5. Vastutus käesoleva korralduse täitmise eest lasub koolijuhatajal või ekskursiooni juhil, kelle korraldusel kasutatakse õpilaste veoks autobus.

Teatades ülaltoodud korraldused täitmiseks, HSM Koolivalitsus ühtlasi juhhib koolijuhatajate ja õppejõudude tähelepanu sellele, et õpilaste ekskursioonide korraldamisel tuleb täita ka Haridus- ja sotsiaalministeeriumi 13. mai 1930 a. nr. 3643 ringkirja nõudeid, missugune ringkiri on mahutatud „Hariduseala korralduse“ lhk. 253—255.

Direktor P. M ä g r a k e n.

Algkooliasjade juhataja A. K u u t.

MITTEAMETLIK OSA.

Riigi Teatajas 1934 a. 1. maist kuni 1934 a. 1. juulini avaldatud seaduste ja määruste nimestik teaduse, kunsti, hariduse, tervishoiu, hoolekande ja pensionide alal.

Õppejõudude teenistuse seaduse muutmise dekreet, RT 37 — 1934, 330. See dekreet on avaldatud ka HSMT 7 — 1934. (Selle

dekreediga on muudetud Õppejõudude teenistuse seaduse vastavad paragrahvid, mis avaldatud RT 59 — 1931 ja RT 5 — 1934 ja ka „Haridusealas“.)

Arstimisvahendite ja arstimise kuulutuste määrus, RT 37—1934, 333. (Selle määruse maksmahakkamisega kaotavad maksvuse Määrused arstirohtude ning arstimise kuulutuste ja reklaami kohta, mis avaldatud RT 33 — 1926 ja ka „Tervishoiualas“.)

Vabamüügi apteekide tervishoiupersonaali tegevuse korraldamise määrus, RT 37 — 1934, 341.

Riigi asutustes ja ettevõtetes töötavate tööliste pensioniseaduse täiendamise dekreet, RT 38 — 1934, 344.

Riigimõisade valitsuse põhimääruse muutmise dekreet, RT 38 — 1934, 347.

Määruste ämmaemandate tegevuse kohta maksvuse kaotamise määrus, RT 38 — 1934, 348. (Selle määrusega on kaotanud maksvuse Määrused ämmaemandate tegevuse kohta, mis avaldatud RT 37 — 1919 ja ka „Tervishoiualas“.)

Pedagoogiumide seaduse muutmise dekreet, RT 41 — 1934, 358. (Selle dekreediga on muudetud Pedagoogiumide seaduse § 6, mis avaldatud RT 43 — 1931 ja ka „Haridusealas“.)

Riigiteenistuse seaduse § 39 muutmise dekreet, RT 42 — 1934, 366. (Muudetud Riigiteenistuse seaduse § 39, mis avaldatud RT 149 — 1924 ja ka „Haridusealas“.)

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi kutseoskuse osakonna korraldus laevamehaanikute kooli õppetöö alguse, õpilaste vastuvõtmise ja õpilastelt nõutava eelpraktika kohta 1934/35 kooliaastal, RT 42 — 1934, 370.

Loomataudide vastu võitlemise määruste muutmise määrus, RT 42 — 1934, 373. (Muudetud Loomataudide vastu võitlemise määruste §§ 77—80, mis avaldatud RT 62/63 — 1924, RT 10 — 1926 ja ka „Tervishoiualas“.)

Kaitseväelaste ja nende perekondade pensioni seaduse § 21 muutmise dekreet, RT 43 — 1934, § 378.

Määrus õppetöö vaheaegade ja üldiste ning kohalikkude pühade kohta 1934/35 kooliaastal, RT 43 — 1934, 380. (See määrus on avaldatud ka HSMT 8 — 1934).

Hariduse- ja sotsiaalministri määrus ajalehe kohta, milles tuleb kuulutada õppejõudude valimisest 1934 kalendriaastal, RT 43 — 1934, 381. (See määrus on avaldatud ka HSMT 9 — 1934.)

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi kutseoskuse osakonna korraldus merekoolide õppetöö alguse ja õpilastelt nõutava sõidukestvuse kohta 1934/35 kooliaastal, RT 43 — 1934, 382.

Kaitseväelaste ja nende perekondade pensioni seaduse § 4 muutmise dekreet, RT 44 — 1934, 391.

Metsaseadus, RT 45 — 1934, 398. (See seadus reguleerib muu seas ka loodusekaitset ja metsandusliku hariduse korraldamist. Selle seaduse V osaga on kaotanud maksvuse Põllumajandusliku kutschariduse korraldamise seaduse § 6, mis avaldatud RT 24 — 1931 ja ka „Haridusealas“.)

Jahiseadus, RT 45 — 1934, 399. (See seadus reguleerib muu seas ka loomade ja lindude kaitset).

Avalikkude algkoolide seaduse muutmise dekreet, RT 45 — 1934, 400. See dekreet on avaldatud ka HSMT 9 — 1934. (Selle dekreediga on muudetud Avalikkude algkoolide seaduse §§ 9 ja 41, mis avaldatud RT 46 — 1931 ja ka „Haridusealas“.)

Vabariigi Valitsuse otsus pensionikapitali heaks kinnipeetava maksu kohta, RT 46 — 1934, 406.

Keskoolide seadus, RT 47 — 1934, 409. See seadus on avaldatud ka HSMT 9 — 1934. (Selle seaduse II osa põhjal kaotab maksvuse järk-järgult üksikute klasside suhtes Avalikkude keskkoolide seadus, mis avaldatud RT 155/156 — 1922 ja ka „Haridusealas“.)

Gümnaasiumide seadus, RT 47 — 1934, 410.

Nimekorralduse seadus, RT 52 — 1934, 438. (Selle seaduse maksmahakkamisega kaotas maksvuse Perekonnanimede võtmise seadus, RT 11 — 1926, ja Perekonnanimede muutmise seadus, RT 57 — 1930.)

Riigi- ja omaavalitsuse teenijate pensioni seaduse täiendamise seadus, RT 54 — 1934, 453.

Määrus homöopaatsete ravimite kohta, RT 54 — 1934, 462.

Mürgiste taimekaitsevahendite ja kahjurite tõrjevahendite müügi määruse täiendamise määrus, RT 54 — 1934, 463.

Ametisõitute tasu määruse muutmise määrus, RT 55 — 1934, 481.

Rügemendisade töölistele ja nende perekonnaliikmetele arstiabi ja töövõimetuse ning vanaduse korral toetuse andmise määrus, RT 55 — 1934, 483.

Rahukohtu nuhtlusseaduse muutmise seadus, RT 55 — 1934, 474. (Kohaldatav muu seas hoolekande teostamisel.)